

Valsts ieņēmumu
dienests

EDLUS ieviešanas un VEDLUDB datu izmantošanas efektivitāte un ietekme uz būvniecības nozares attīstību

2021.gada jūnijs

Būvniecības nozares nodokļu maksātāji

Valsts ieņēmumu
dienests

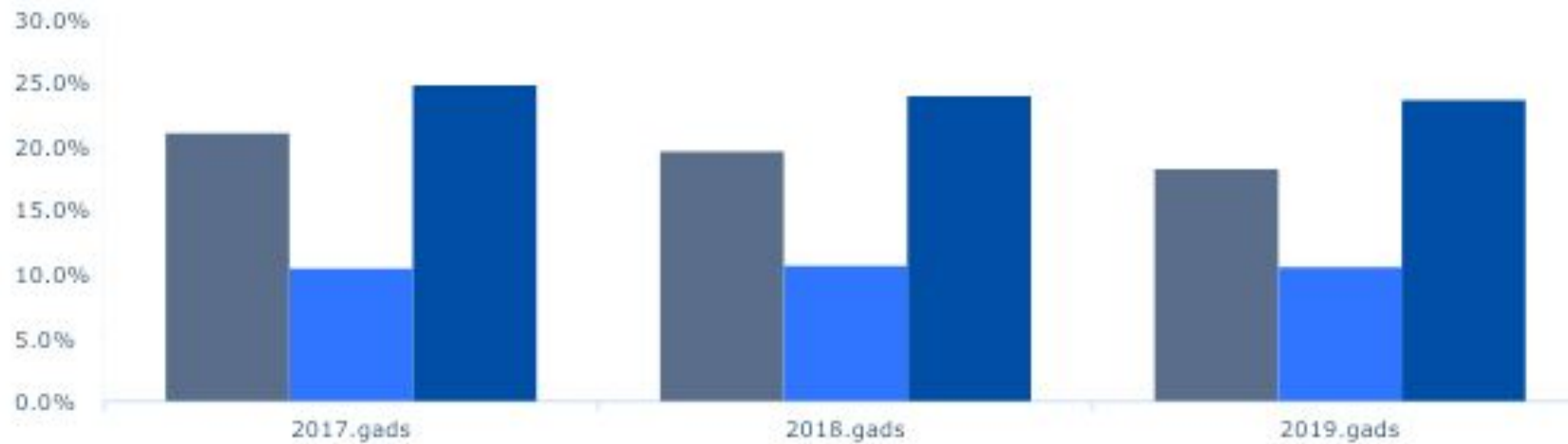
NACE 2 red. kods	NACE 2 red. koda nosaukums	Nodokļu maksātāju skaits 2021.gada 1.janvārī			
		juridiskās personas	saimnieciskās darbības veicēji	individuālie komersanti	KOPĀ
41	Ēku būvniecība	4 872	1 839	160	6 871
42	Inženierbūvniecība	1 398	148	34	1 580
43	Specializētie būvdarbi	7 066	3 955	470	11 491
Būvniecības nozare		13 336	5 942	664	19 942

Būvniecības nozares rādītāji (1)

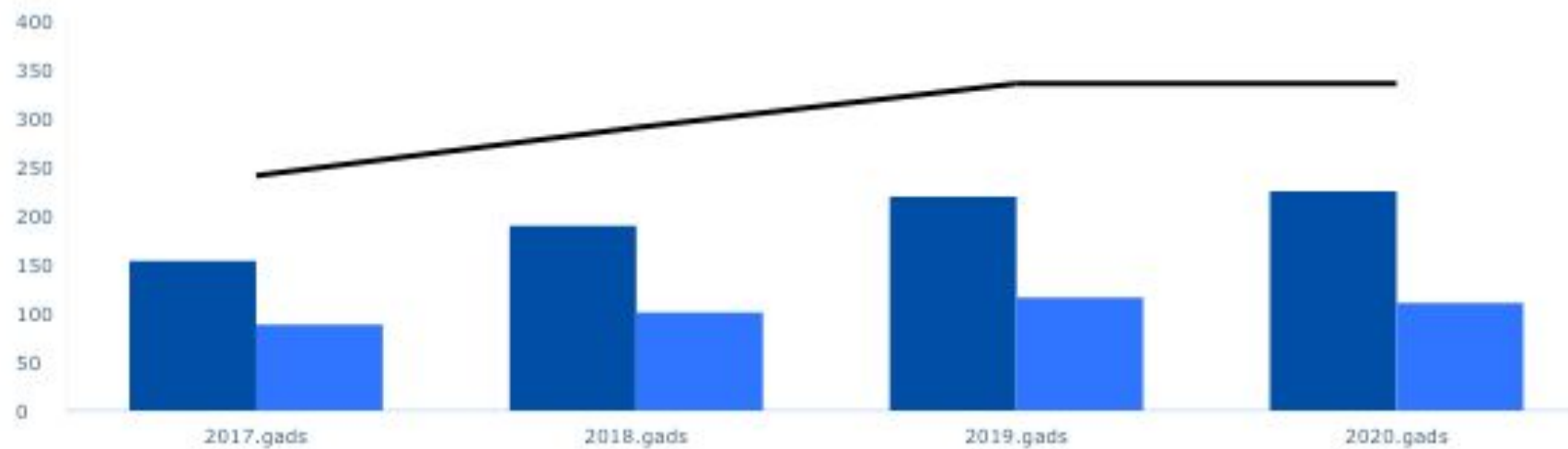

Valsts ieņēmumu dienests

▣ «Aplokšņu alga» vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā

▣ Darbaspēka nodokļu ieņēmumi

Būvniecības nozares rādītāji (2)

Valsts ieņēmumu dienests

▣ Darba ņēmēji vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā

▣ Darba ņēmēji mikrouzņēmumu nodokļu maksāšanas režīmā

Būvniecības nozares rādītāji (3)

Valsts ieņēmumu dienests

▣ Nodarbināto vidējie mēneša darba ienākumi pie vispārējā nodokļu režīmā strādājoša darba devēja

Darba ņēmēju darba ienākumu apmērs	Darba ņēmēju īpatsvars, %			
	2017.gads	2018.gads	2019.gads	2020.gads
0,01 EUR–780 EUR	65,2	60,2	55,1	49,7
Virš 780 EUR	34,8	39,8	44,9	50,3

▣ Vidējais nostrādāto stundu skaits un vidējā stundas tarifa likme

Rādītājs	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
Vidējais nostrādāto stundu skaits vienai darba vietai mēnesī	119	120	120	118
Vidējā stundas tarifa likme, EUR	6,39	7,02	7,64	8,32
Vidējais darba vietu skaits mēnesī	48 184	52 207	54 878	53 004

[Informācija par darba vietām, kurās norādīta profesija, ienākumi un nostrādātās stundas!](#)

Būvniecības nozares rādītāji (4)

Valsts ieņēmumu
dienests

▣ Nostrādāto stundu skaits un aprēķinātās VSAOI

Rādītājs	2017.gads	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Vidējās VSAOI vienam darba ņēmējam mēnesī, EUR	269,49	306,46	334,61	358,38
Vidējais nostrādāto stundu skaits vienam darba ņēmējam mēnesī	125	126	126	124

Būvniecības nozares rādītāji (5.1)

▣ Darba devēji, kam 2020.gadā (salīdzinot ar 2019.gadu) samazinājās nostrādāto stundu skaits

Valsts ieņēmumu
dienests

2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, 3 214 vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā strādājošie būvniecības nozares darba devēji deklarēja mazākas vidēji mēnesī vienam darba ņēmējam nostrādātās stundas:

- **79,8 % darba devēju** vidējais nodarbināto skaits 2020.gadā ir līdz 10 darba ņēmējiem;
 - **No 1 līdz 10 DŅ – 2 566 darba devēji;**
 - No 11 līdz 50 DŅ – 559 darba devēji;
 - Virs 50 DŅ – 79 darba devēji;
 - Bez darba ņēmējiem – 10 nodokļu maksātāji.
- **81,9 % darba devēju** reāli strādājošo vidējā darba alga ir līdz 780 EUR;
 - **Līdz 780 EUR – 2 631 darba devējs;**
 - No 780,01 līdz 1 500 EUR – 481 darba devējs;
 - Virs 1 500 EUR – 92 darba devēji;
 - Bez darba ņēmējiem – 10 nodokļu maksātāji.

59 darba devējiem 2020.gadā vidējā darba alga ir palikusi nemainīga;

1 771 darba devējam 2020.gadā vidējā darba alga ir samazinājusies vidēji par 145 EUR;

1 384 darba devējiem 2020.gadā vidējā darba alga ir palielinājusies vidēji par 112 EUR.

Vidējā darba alga 2020.gadā	Darba devēju skaits	Vidējās darba algas pieaugums 2020.gadā
Līdz 430 EUR (līdz valstī noteiktajai minimālajai darba algai)	1 023	135 EUR
No 430,01 EUR līdz 780,00 EUR	650	96 EUR
No 780,01 EUR līdz 1 500, 00 EUR	298	159 EUR
Virs 1 500 EUR	62	424 EUR
Kopā	1 384	112 EUR

Būvniecības nozares rādītāji (5.2)

▣ Darba devēji, kam 2020.gadā (salīdzinot ar 2019.gadu) samazinājās nostrādāto stundu skaits

Valsts ieņēmumu dienests

689 nodokļu maksātāji (21,4 % no 3 214 nodokļu maksātājiem), kas 2020.gadā deklarēja mazākas vidēji mēnesī vienam darba ņēmējam nostrādātās stundas, vienlaicīgi deklarēja tādu pašu vai lielāku vidējo algu saņēmušo darbinieku skaitu un vidēji mēnesī vienam darba ņēmējam izmaksāto darba algu, t.sk.:

- algas pieaugumu deklarēja 632 darba devēji vidēji par 98 EUR

Vidējā darba alga 2020.gadā	Darba devēju skaits	Vidējās darba algas pieaugums 2020.gadā
Līdz 430 EUR (valstī noteiktā minimālā darba alga 2020.gadā)	193	53 EUR
No 430,01 EUR līdz 780,00 EUR	300	92 EUR
No 780,01 EUR līdz 1 500, 00 EUR	120	153 EUR
Virs 1 500 EUR	19	309 EUR
Kopā	632	98 EUR

- 359 darba devējiem pieauga gan alga (algas pieaugums vidēji par 105 EUR), gan darba ņēmēju skaits

Vidējā darba alga 2020.gadā	Darba devēju skaits	Vidējās darba algas pieaugums 2020.gadā
Līdz 430 EUR (valstī noteiktā minimālā darba alga 2020.gadā)	73	54 EUR
No 430,01 EUR līdz 780,00 EUR	183	92 EUR
No 780,01 EUR līdz 1 500, 00 EUR	88	160 EUR
Virs 1 500 EUR	15	215 EUR
Kopā	359	105 EUR

Būvniecības nozares rādītāji (5.3)

Valsts ieņēmumu
dienests

▣ Darba devēji, kam 2020.gadā (salīdzinot ar 2019.gadu) samazinājās nostrādāto stundu skaits

- **2 514 darba devējiem**, kam kaut vienam darba ņēmējam ir samazinājies vidēji nostrādāto stundu skaits un vienlaicīgi ir pieaugusi stundas tarifa likme 2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu.

Vidējā stundas tarifa likme darba ņēmējam 2020.gadā	Darba ņēmēju skaits	Vidējās stundas tarifa likmes pieaugums 2020.gadā
Līdz 2,47 EUR (līdz valstī noteiktajai minimālajai stundas tarifa likmei 2020.gadā)	11	0,72 EUR
No 2,48 līdz 4,67 EUR	1 507	0,73 EUR
No 4,68 līdz 10 EUR	7 699	1,63 EUR
Virs 10 EUR	5 650	18,48 EUR

Minimālā stundas tarifa likme saskaņā ar Ģenerālvienošanos ir 4,67 EUR.

- **172 darba devējiem** (5,4 %) 2020.gadā ir izmaksāts dīkstāves valsts atbalsts Covid-19 izplatības seku pārvarēšanai 837,18 tūkst. EUR, un **30 darba devējiem** izmaksāts atbalsts algu subsīdijām 23,54 tūkst. EUR.
- **Darba ņēmēju skaits ar piešķirtajām darbnespējas lapām B 2020.gadā ir pieaudzis par 14 % jeb par 1 541 darba ņēmēju** salīdzinājumā ar 2019.gadu. Vidējais slimības dienu skaits gadā uz vienu slimojošo darbinieku pieaudzis no 37 līdz 43 dienām – 2020.gadā, veidojot kopējo slimības dienu pieaugumu par 32,7 %, salīdzinot ar 2019.gadu.

Būvniecības nozares rādītāji (6)

Valsts ieņēmumu dienests

Informācija par izplatītākajām profesijām būvniecības nozarē

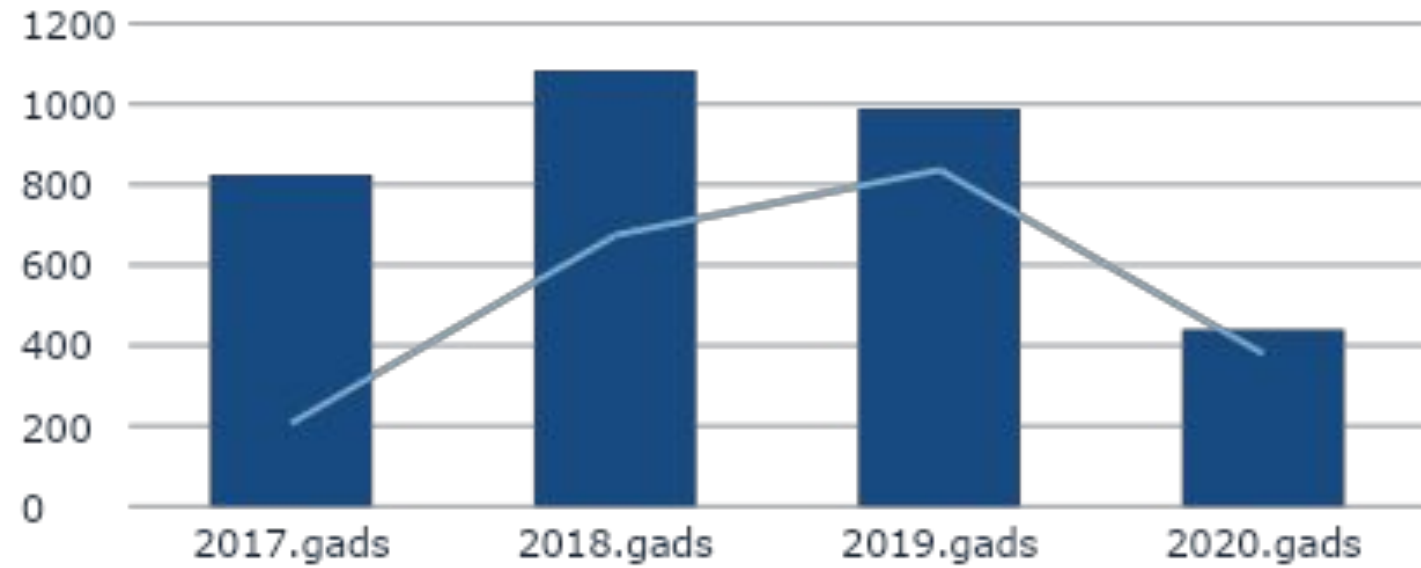
Profesija	Vidējais darba vietu skaits mēnesī				Vidējais nostrādāto stundu skaits vienai darba vietai mēnesī				Vidējā stundas tarifa likme, EUR			
	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
931301 Būvstrādnieks	3 503	3 964	4 173	3 965	115	116	117	117	4,65	5,36	5,83	6,76
932909 Palīgstrādnieks	1 958	2 614	3 154	3 185	113	113	114	113	3,84	4,30	4,78	5,81
132305 Būvdarbu vadītājs	2 571	2 754	2 905	2 821	90	88	87	83	9,21	10,23	11,21	12,19
711102 Būvnieks	2 056	2 375	2 550	2 317	123	124	124	121	4,50	5,22	5,94	6,67
711101 Ēku celtnieks	1 302	1 445	1 509	1 389	121	124	126	125	4,51	5,17	5,70	6,35
741102 Elektromontieris	1 287	1 357	1 444	1 388	131	132	132	133	6,57	7,19	8,13	8,56
833203 Kravas automobiļa vadītājs	1 145	1 176	1 229	1 233	149	148	147	146	5,97	6,65	7,13	7,72
931201 Ceļu būves palīgstrādnieks	1 130	1 304	1 279	1 147	146	147	147	145	5,91	6,38	6,93	7,51
311229 Būvdarbu vadītāja palīgs	856	982	1 064	1 030	128	131	133	133	6,74	7,63	8,38	9,36

EDLU ieviešanas kontrole (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

▣ Tematiskās pārbaudes un apsekošanas

EDLU ieviešanas kontrole (2)

Valsts ieņēmumu
dienests

▣ Tematiskās pārbaudes: rezultāti

Gads	EDLUS pārbažu skaits	NM skaits	Sniegtas konsultācijas	Pārbaudes, kurās EDLUS pārkāpumi netika konstatēti	Pārbaudes, kurās EDLUS pārkāpumi ir konstatēti	NM skaits, kas pēc VID aicinājuma iesniedza deklarāciju precizējumus	Papildus deklarētie maksājumi budžetā (tūkst. EUR)
2017	16	13	14	-	16	1	0,01
2018	119	68	95	28	91	14	48,8
2019	177	129	150	84	93	39	250,2
2020	66	57	53	38	28	20	87,4

Secinājumi par EDLUS un VEDLUDB (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

□ EDLUS informācijas izmantošana ir efektīvs pārraudzības instruments

- *nelegālās nodarbinātības samazināšanai;*
- *faktiski nostrādāto darba stundu kontrolei;*
- *nodokļu nenomaksas risku identificēšanai;*
- *darījumu dalībnieku sadarbības izvērtēšanai un deklarēto savstarpējo darījumu ticamības novērtēšanai.*

□ VEDLUDB pieejamie dati ir nozīmīgs informācijas avots darbam ar būvniecības nozares komersantiem "aplokšņu" algu apkarošanā

- *EDLU informācijas apkopojums par darba ņēmēju nostrādātajām stundām dod iespēju **izvērtēt iesniegtajos** darba devēja ziņojumos (**DDZ**) **deklarēto darbinieku atalgojumu un nostrādātās stundas;***
- *Datu izvērtēšanas procesā tiek vērsta liela uzmanība uz nostrādāto stundu skaita neatbilstībām un nodokļu maksātāji ar būtiskiem algu riskiem tiek virzīti nodokļu nomaksas veicināšanas pasākumiem.*

Secinājumi par EDLUS un VEDLUDB (2)

Valsts ieņēmumu
dienests

- ❑ Kontroles pasākumu rezultātā, ir secināts, ka vairākumā gadījumu būvuzņēmēju **darba ņēmēji** viena mēneša ietvaros **var tikt nodarbināti vairākos būvlaukumos, tai skaitā tādos, kas neatbilst EDLUS uzstādīšanas kritērijiem**, un par šajos objektos nostrādāto laiku joprojām saglabāties faktiski nostrādāto stundu nedeklarēšanas risks.

- ❑ **Par EDLUS ieviešanas veiksmīgu norisi liecina** kontroles pasākumos konstatēto pārkāpumu skaita samazināšanās:
 - *attiecībā uz elektroniskās informācijas uzskaiti;*
 - *būvuzņēmēju praktisko iemaņu apguvi EDLUS lietošanā;*
 - *attiecībā uz neregistrēto nodarbināto personu skaita samazinājumu, kas norāda uz reģistrācijas EDLUS paraduma nostiprināšanos nodarbināto vidū.*

- ❑ EDLUS ir efektīvs instruments preventīvo un kontroles pasākumu īstenošanai un operatīvas informācijas iegūšanai.

Valsts ieņēmumu
dienests

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Paldies par uzmanību!